

JAAARVERSLAG 2022

Inhoudsopgave

- 01** Beschrijving activiteiten
- 02** Omvang en samenstelling publiek
- 03** Impact
- 04** Stakeholders
- 05** SWOT-analyse
- 06** Financieel resultaat
- 07** Geografische spreiding
- 08** Reflectie
- Bijlagen

01 Beschrijving activiteiten

RAAF muziektheater heeft twee nieuwe producties, twee nieuwe luisterboeken, een project met VluchtelingenWerk en een belangwekkend nummer met videoclip gerealiseerd in 2022. Daarnaast zijn we met onze succesvoorstelling Ali & Nino voor de laatste keer door het land getrokken.

RAAF is sinds 2022 ook voor het MBO kunstonderwijs een officieel erkend leerwerkbedrijf. We hebben onze samenwerking met Theater Zuidplein voortgezet om een nieuwe productie en tevens slotstuk van ons oost-meets-west-drieluik te realiseren: Dido & Aïsha (10+). Ook de samenwerking met de MBO Theaterschool is voortgezet, maar nu in de vorm van een coproductie van RAAF, Theater Zuidplein en de MBO Theaterschool in Rotterdam. Met deze drie organisaties hebben we de jongerenvoorstelling End Club (16+) gerealiseerd.

Dido & Aïsha (10+)

De productie Dido & Aïsha vormt het derde deel en slotstuk in de oost-meets-west drieluik van RAAF muziektheater. Onze eigen nieuwsgierigheid naar en fascinatie voor oosterse cultuur, mythes en literatuur vormen de basis voor Romeo is op Julia, Layla op Majnun en Ali & Nino. Het script voor Dido & Aïsha is geschreven door Freek den Hartogh en Rosa Peters en is losjes gebaseerd op de mythe van Dido en Aeneas. De tekst bestaat voornamelijk uit gedichten, liederen, mono- en dialogen, waarbij gebruik is gemaakt van ervaringen opgedaan tijdens de eigen middelbare schooltijd van Freek en Rosa, over onderwerpen als onzekerheid en het verlangen naar contact. We hebben ook persoonlijk materiaal van de spelers gebruikt, zodat ook zij zich betrokken voelden bij de inhoud. Wendy Briggeman en Nazanin Taheri zijn geweldige actrices, die na uitgebreide audities aan RAAF verbonden zijn. Calle de Hoog heeft voor de vormgeving getekend en Yuri Schreuders voor het lichtontwerp.

Tijdens het repetitieproces wat midden in de coronatijd viel, hebben we een aantal keren flexibel moeten optreden, met als uitkomst dat we de voorstelling volledig hebben kunnen maken. Er kreeg bijvoorbeeld een actrice corona waardoor we snel naar vervanging zijn gaan zoeken om alsnog verder te kunnen werken. Door de inzet van Diewertje Dir konden we doorwerken. We zijn trots op het feit dat we deze keuze hebben gemaakt. De andere actrice kon gelukkig voor de laatste montagedagen weer inspringen en deed dat met verve, mede door de strakke overdracht van het team van RAAF en Diewertje.

Een andere grote verandering in deze spannende periode was de keuze voor camera's en schermen op het podium, o.a. om een livestream te kunnen doen. We zaten middenin een fantastisch repetitieproces toen opnieuw door coronamaatregelen theaters geen publiek meer mochten ontvangen. De reguliere programmering was opgeschort. Bijna waren ook wij genoodzaakt om te stoppen. Maar we konden door! Theater Zuidplein hield de deuren voor ons open. Dit ook omdat Zuidplein een bibliotheek in het pand heeft die open bleef voor publiek.

De technici van Theater Zuidplein stonden te springen om mee te werken aan Dido & Aïsha. Zij hebben tijdens de eerste lockdown technische apparatuur gekocht voor het filmen van livestreams. Ze hadden ondertussen alle bijbehorende cursussen gevolgd en wilden nu dolgraag met ons in de praktijk de film- en livestream mogelijkheden verkennen. Voor RAAF een perfecte gelegenheid om met elkaar aan de slag te gaan en met relatief weinig middelen toe te werken naar een zo'n volwaardig mogelijke voorstelling. Het was zo'n rijkdom om toch te kunnen creëren. Het was ook erg spannend, we wisten niet zeker of we ook live publiek zouden mogen ontvangen. Maar de keuze om met camera's te gaan werken, werd gelijk bevestigd: een verrijking voor de voorstelling. De beelden brachten de toeschouwer dicht bij de personages, dicht op de huid. Je kon als het ware in de hoofden van de actrices kijken. Ook konden de camera's andere personages verbeelden, zoals klasgenoten en leraren.

Uiteindelijk maakt de techniek nu deel uit van de voorstelling. Er lopen twee camera technici op het podium die met de acteurs meespelen en -bewegen. Tussen verschillende camerapunten wordt live geschakeld door het technisch team. Het publiek ziet naast het totaalbeeld ook de voorstelling via verschillende schermen en wisselt op deze manier van perspectief. Tijdens schoolvoorstellingen ontdekten leerlingen in de zaal hoe techniek werkt met de actrices die spelen, zingen en live muziek maken. Het was waanzinnig om te zien hoe de leerlingen steeds meer linkjes legden tussen wat er live op de vloer gebeurde, op het scherm en achter de mengtafels bij de techniek. Hierover werden in het nagesprek dan ook veel belangstellende vragen gesteld.

Door het aanbieden van een livestream kon Dido & Aïsha dus ook online bekeken worden en kunnen er zowel kinderen in de zaal als online kijken, waardoor wij een veel grotere publieksgroep bereiken. Na afloop van de voorstelling wordt een interactief educatief programma aangeboden, waar kinderen zelf met technische middelen kunnen werken en ervaren wat het inhoudt om zelf theater/film te maken.

Financieel was het spannend, omdat we deze technische toevoegingen niet voorzien. Theater Zuidplein wilde ook graag investeren in deze samenwerking en leverde de middelen, mankracht en de ruimtes. De kans om de samenwerking zo te intensiveren, zou zich niet snel weer voordoen. In korte tijd is het team van RAAF en Theater Zuidplein heel hecht geworden en kijken terug op een prettige samenwerking die smaakt naar meer!

We hebben in samenspraak met ons impresariaat Buro Bannink de uitkoopsommen verhoogd na de toevoeging van het camerateam en de technische apparatuur. Naast de kosten voor materialen waren er ook drie extra medewerkers nodig: twee cameramensen en een live-editor. Ook is RAAF zelf aan de slag gegaan om de verkoop op gang te brengen, door persoonlijk contact te leggen met programmeurs in het hele land. Voor de toekomst is dit een goede investering geweest en het heeft voor extra speelbeurten gezorgd, maar al met al heeft Buro Bannink erg weinig verkocht. Hierover meer bij punt 7.

Het luisterboek van Dido & Aïsha is ook in 2022 geproduceerd, waardoor deze muziektheaterproductie ook na afloop van de voorstelling en onze tournee beluisterd kan worden in een volledige weergave, speciaal bewerkt voor ieders oren.

We hebben continu gewerkt vanuit vertrouwen, een heel waardevolle koers. En dit werkte inspirerend voor alle betrokkenen! Dat kregen we ook meermaals te horen tijdens het maakproces. Iedereen heeft zich flexibel opgesteld en samen hebben we manieren gevonden om verhalen te blijven vertellen. RAAF heeft ondernemerschap getoond en dat heeft ontzettend veel moois opgeleverd, zoals nieuwe samenwerkingen met professionals en freelancers.

We vinden het heel belangrijk om onze freelancers werk te bieden en financieel te ondersteunen door bijvoorbeeld de coulanceregeling van het FPK volledig aan de freelancers uit te keren.

Kortom, RAAF heeft niet stilgezeten. We hebben laten zien dat we veerkracht kunnen tonen, hebben gereageerd in het moment en zijn uitdagingen niet uit de weg gegaan.

End Club (16+)

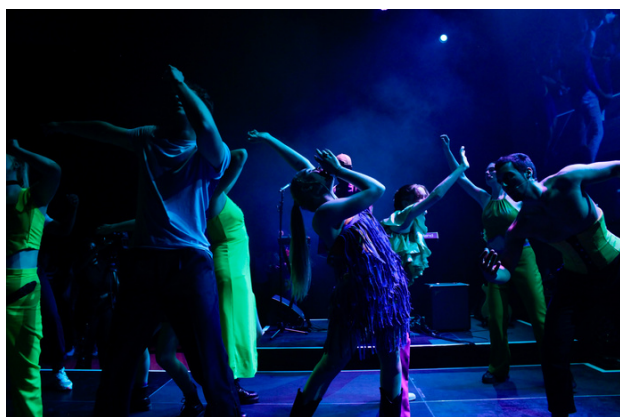
Na de eerste geslaagde samenwerking met de MBO Theaterschool voor de afstudeervoorstelling *Metamorfosen* in 2021 hebben we de samenwerking voortgezet, maar in een nieuwe vorm. De MBO Theaterschool was op zoek naar professionele partners en gezelschappen in de stad als stageplek en eventuele werkplek voor hun studenten en hun alumni. RAAF is in februari 2022 een erkend leerwerkbedrijf geworden na visitatie van de SBB (Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven). RAAF is geaccrediteerd voor de volgende opleidingen: Acteur (25651), Allround podium- en evenemententechnicus (25798), Eventproducer (26014), Mediavormgever (25633), Musicalperformer (25633), Ruimtelijk vormgever (25811) en Theatervormgever (26040).

RAAF wil een vaste waarde zijn in Rotterdam en een plek bieden aan jong talent uit de stad. Het nest waar je kunt doorgroeien en iedereen zich kan doorontwikkelen. End Club is hier een perfect voorbeeld van. De productie is gemaakt door onze artistieke kern Freek den Hartogh (regie en muziek) en Rosa Peters (dramaturgie). Een jongerenvoorstelling gespeeld door 15 acteurs-studenten, gemaakt door 8 vormgeving-studenten, 6 techniekstudenten, 1 productie-student, waarvan de meerderheid afstudeerde met of stage liep in deze productie. Onder artistieke begeleiding van RAAF regie en muziek (Freek den Hartogh), dramaturgie (Rosa Peters), vormgeving (Calle de Hoog) en productie (Laura Holleman) en technische begeleiding door Theater Zuidplein (Arend Vaarties) is de productie tot stand gekomen.

Deze genoemde professionals namen tevens de stagebegeleiding en beoordeling van de studenten voor hun rekening. Leuk om te vermelden is dat er twee alumni van de MBO Theaterschool meewerkten op de posten regie-assistentie (Marit Sanders, afstuderend actrice in *Metamorfosen*) en choreografie (Joseph Risamasu). Het opbouwen en verduurzamen van onze relaties met jong talent in Rotterdam vond in End Club een ideale samenwerking. Een artistieke partner (RAAF) begeleidt samen met een podium (Theater Zuidplein) het jonge talent uit de stad. Voor de MBO Theaterschool lag er de wens om studenten professionele werkervaring te bieden. End Club is een jongerenvoorstelling geworden die geschreven is met de studenten zelf. Een ode aan 'afscheid nemen' met als onderliggende vraag: wat zou je doen als dit het einde was? De productie is tevens als livestream en voorstelling gemonteerd en uitgevoerd, zodat de studenten leren wat er in deze tijd nodig is om je verhaal te kunnen vertellen. Voor RAAF was dit een fijne kans om de verantwoordelijkheid te hebben over een grote cast en crew, en voor de studenten een professionele werkervaring met een theatergezelschap én een podium.

De artistieke uitdaging van het maken van een groots gemonteerde voorstelling met een groot team en tevens de begeleiding van de studenten zijn voor ons zeer geslaagd. Door als RAAF bewust de leiding te nemen in het artistieke en productionele proces, hebben we een werkvorm gevonden waarin iedereen kan groeien. De evaluaties met de samenwerkingspartners wezen dit ook uit. RAAF ontwikkelt het talent van jonge spelers, makers en ontwerpers, Theater Zuidplein leidt jonge technici op en we presenteren ons werk in en aan de stad. Dit is van maatschappelijk belang voor meer inbedding van cultuur en kunstenaars in Rotterdam. Voor het seizoen en schooljaar 2023/2024 zijn we met elkaar aan het inventariseren om weer een productie te realiseren. We kijken ook hoe we meer ingebed kunnen worden in het curriculum van de MBO Theaterschool, zodat de studenten al vanaf jaar 1 met ons kennismaken en we een lange leerlijn opzetten.

Project Amro Kasr & VluchtelingenWerk

Vluchtelingenwerk benaderde RAAF in het voorjaar van 2022 met de vraag of wij wilden samenwerken aan activiteiten voor kinderen en jongeren in noodopvanglocaties en azc's waar de faciliteiten heel minimaal zijn. De kern van RAAF werd meteen enthousiast, omdat we ons graag maatschappelijk inzetten en hierin goed ons vak konden inzetten. Rosa en Freek hebben al vaker samengewerkt met VluchtelingenWerk bij de muziektheaterproductie Broer, die meerdere keren voor honderden kinderen uit azc's opgevoerd werd in grote concertzalen. De twee acteurs werden daarbij begeleid door een groot orkest en de acteurs kwamen voorafgaand aan het concert bij de kinderen op school langs.

Rosa Peters en Amro Kasr hebben samen enkele azc's bezocht en gesprekken gevoerd met medewerkers en bewoners, jong en oud. Daarna hebben we samen voor de zomer van 2022 een interactieve workshop/voorstelling ontwikkeld, waarbij het uitgangspunt was dat de kinderen en jongeren zelf de ster waren. Zij mochten nu eens stralen. We brachten een vracht aan verkleedkleding, attributen en muziekinstrumenten mee naar de azc's en lieten kinderen zelf acteren, zingen of muziek maken. De gretigheid waarmee deze kinderen dit aangrepen om zich creatief te kunnen uiten was overweldigend. En tussen de vele chaotische momenten ontstonden ook prachtige ingetogen opvoeringen van de kinderen. We werkten bewust niet toe naar een toonmoment aan publiek. Het publiek (andere kinderen) was als vanzelfsprekend aanwezig bij het bedenken en oefenen. Het ging ons erom hen te laten verkennen en te durven stralen, zonder dat er resultaten behaald hoefden te worden.

Ook hebben wij veel collega's en theatergroepen uit ons netwerk uit het hele land gekoppeld aan de projectleider zomeractiviteiten van VluchtelingenWerk, zodat er een gevarieerd aanbod naar de kinderen in azc's ging gedurende de hele zomer. VluchtelingenWerk en RAAF hebben beiden de intentie uitgesproken om ook volgende zomer een programma aan te bieden. We kijken ernaar uit.

• 'Ze hebben plezier, daar gaat het om'

A Liedjestovenaar Naomi Ibez maakt muziek en zingt samen met de kinderen in de noodopvang van het COA in Rosmalen. FOTO: WIM DE KUIJTER

Een gecontroleerde chaos bij Autotron op het kinderfestival

Om de lange zomervakantie te overbruggen, houdt vluchtelingenwerk drie dagen een festival voor kinderen van verschillende nationaliteiten bij het azc in Rosmalen.

Maartje Spijkema
Rosmalen

Chaos, zo kun je het wel noemen. Maar de kinderen hebben het grootste plezier, en daar gaat het toch om", zegt Naomi Ibez, ofwel De Liedjestovenaar. Dat het eigenlijk niet de bedoeling is dat de kinderen op haar instrumenten spelen, maar dat ze netjes op hun stoel moeten blijven zitten, heeft ze maar toegelaten.

Een jongetje komt aangelopen met een etui vol kleine instrumenten, zamelers en dat soort dingen. Eerder stond hij op een onbewaakt moment al met 'loze' gitaar om zijn nek. „Ja hoor, maar open."

Weinig te doen

De zomervakantie kan de meeste Nederlandse kinderen niet lang genoeg duren. Voor de vluchtelingenkinderen in de noodopvang bij het Autotron in Rosmalen is dat heel anders. „Er is hier in de omgeving weinig te doen en het openbaar vervoer is nogal slecht", vertelt Marijke Janssen van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). En dus houdt het COA regelmatig activiteiten voor de kleintjes.

Dit keer nam Vluchtelingen-

werk het heft in handen. Het bezoek van de Liedjestovenaar is onderdeel van een driedaags programma. Hierder vandaag is er zelfs een heuse kinderboerderij opgezet op het terrein, met een ijssalon, er wordt gespot en de Clincklowa komen langs.

Enas (9) en haar zusje Taleen

Maar ik ga liever naar school dan dat ik vakantie heb. Daar kan ik flippen

- Enas

(5), van origine Jemenitisch, hebben veel plezier met de dieren. „Er was een ezel, kleine schaapjes, een hond", vertellen ze in vloeiend Engels. Dat leerden ze in Maleisië, waar ze grotendeels opgroeiden.

Wat hun favoriete dier was?

„Katt!" roept Taleen enthousiast. Maar er was toch helemaal geen kat! „Nee, maar dat is wel mijn favoriete dier. In Maleisië hadden we twee katten."

Enas is blij dat er leuke dingen worden gedaan. „Maar ik ga liever naar school dan dat ik vakantie

heb. Daar kan ik flippen." Ze maakt het gebaar van een randslag. „In ik hou van rekenen", leest een Nederlands woordje entree. „Went je wat dat is!" Binnen in een van de paviljoens staat Amro Kasr van Raaf Muziektheater een gitaar te stemmen. „Die is van deze jongens hier." Kasr bracht een gitaar en een synthesizer mee voor de oudere kinderen. „Een van hen bleek gitaar te kunnen spelen. Hij is al lang niet gestemd geweest, dus dat ben ik even voor hem aan het doen."

In de kring bij De Liedjestovenaar liggen inmiddels plaatsen van eten waar op de grond. De kinderen trappelen met hun voeten op de grond terwijl ze 'poffertjes' zingen, beelden met hun armen een pizza uit. De volgende afbeelding. „Puff!" roept een jongetje. „Frietjes", zingt de rest.

Blijheid in haar ogen

Nag niet alle kinderen spreken Nederlands, maar om samen te spelen maakt dat eigenlijk niet uit, vertelt Janssen. Enas bevestigt dat. „In het begin toen ik hier kwam was ik teleurgesteld dat niemand anders Engels praat, maar nu kunnen we goed samen spelen."

Ahmad uit Afghanistan kijkt toe hoe zijn dochter van 4 meezingt. „Het is zo leuk dat er iets gedaan wordt. Soms is het moeilijk om hier te zijn, maar de afgelopen dagen is mijn dochter zo blij. Ik zie het aan de blik in haar ogen."

Luisterboek Tijn (6+)

Zoals in een aparte brief vermeld, is de productionele realisatie van de productie Tijn (6+) door verschillende redenen anders verlopen dan verwacht. In ons vorige bestuursverslag is al te lezen dat door de corona maatregelen de première van Tijn (6+) uitgesteld, aangezien de première en alle geplande voorstellingen op Theaterfestival de Parade in 2021 zijn geannuleerd. De tournee stond gepland voor januari en februari 2023. Helaas merkten we dat de voorstelling veel minder goed verkocht werd door ons impresariaat Buro Bannink dan wij gewend waren. Oude en verschoven producties vonden vaker doorgang, ondervonden wij de afgelopen twee jaren. Theaters boekten later en minder voorstellingen door het overaanbod en de 'file' van voorstellingen. Onze productie Ali & Nino (8+) is daar een voorbeeld van, een verschoven voorstelling door corona en deze speelt nog steeds verplaatste voorstellingen.

De voorstelling Tijn is door RAAF muziektheater en Camerata Trajectina in 2021 gerealiseerd, maar heeft helaas door verschillende redenen zeer weinig kunnen spelen. Op artistiek vlak zijn de doelstellingen gerealiseerd. Tijn is een voorstelling én luisterboek geworden waarin we voor de doelgroep (6+) een inclusief verhaal hebben gerealiseerd over protesteren, voor en tegen zijn, je mening vormen en herzien. In de voorstelling wordt het publiek deelgenoot gemaakt en opgezweept om een kant te kiezen van verschillende personages, maar uiteindelijk blijkt het een pleidooi om samen 'voor' iets te zijn in plaats van 'tegen'. En om vooral zelf na te blijven denken en je mening te vormen. Als je weet waar je 'voor' bent, dan kun je iets realiseren, dan neem je verantwoordelijkheid. Het vermengen van de mythe/legende van Tijn Uilenspiegel met de muziek van Camerata Trajectina was artistiek een vruchtbare keuze, aangezien ook de kracht van muziek en protestliederen (van toen tot nu) zorgde voor het effect dat we beoogden: het via muziek opzwepen van je publiek, hen meenemen, en tegelijkertijd laten reflecteren door de muziek.

Het publiek werd uitgenodigd mee te doen en te scanderen en zelfs partij te kiezen. Hierdoor werd het publiek 'medeplichtig' aan de ontwikkeling van de voorstelling. Tijn is een actuele, spannende, communicatieve en door en door muzikale voorstelling geworden.

[Luister hier al onze luisterboeken](#)

wachtwoord: WW2014

Een actrice heeft op artistieke gronden besloten de tournee van de voorstelling niet meer te willen uitvoeren, voor de verdere toelichting verwijzen we naar onze eerder verstuurde brief. In de zomer en najaar van 2022 is het gesprek met de desbetreffende actrice hervat en is de periode goed geëvalueerd. We zijn tot de conclusie gekomen dat dit gesprek met de fondsen ook gevoerd moest worden. Het AFK heeft aangegeven geen gesprek te ambiëren.

Stichting Bevordering van Volkskracht heeft geen inhoudelijke reactie gegeven op onze brief. Het Lira Fonds heeft aangegeven de subsidie gewoon te honoreren aangezien de hele voorstelling geschreven en geproduceerd is. De artistieke en zakelijke kern van RAAF is in gesprek gegaan met cultuurcoach Carolien van der Schoot (Coaching in de Cultuur) die als mediator heeft opgetreden tussen de makers en de actrice. Dit heeft geholpen om met wederzijds begrip de productie samen met de actrice af te sluiten. De actrice heeft ook ingestemd met het uitbrengen van het luisterboek waarop zij te horen is. Daarnaast zijn we inhoudelijk in gesprek gegaan met Ferida Yildiz en Ron Visser van het FPK over dit belangwekkende onderwerp. Een conclusie uit dit gesprek zullen we behandelen in punt 8.

Naast dit specifieke probleem waarop eerst adequaat gereageerd moest worden, bleek de uiteindelijke verkoop van de geplande tournee te mager om in deze periode de voorstelling te kunnen spelen. In samenspraak met impresariaat Buro Bannink is toen besloten dat RAAF actief mee is gaan werken aan de verkoop in het voorjaar van 2022. Samen met Camerata Trajectina is gezocht naar een nieuwe periode om de productie uit te voeren. Helaas zijn we afgelopen zomer gezamenlijk tot de conclusie gekomen dat door alle verschoven werkzaamheden door corona en de agenda's van zes uitvoerders in twee verschillende gezelschappen er geen mogelijkheid was om met dit team de productie te hervatten. Vervanging van de musici was geen optie vanwege hun specifieke expertise. Tegelijkertijd hebben we besloten om de voorstelling als luisterboek op te nemen om toch een mooi af product te maken, weliswaar in een andere vorm. Een volledig muzikaal hoorspel van de voorstelling dat hopelijk nog een groot publiek kan bereiken. RAAF biedt de voorstelling nu aan via de website en is op dit moment in gesprek met uitgeverij Rubinstein voor uitgave op platforms als Storytel. Het luisterboek is op 22 december 2022 gelanceerd met publiek in het Batavierhuis in Rotterdam.

In punt 8 wordt uitgebreider ingegaan op het onderwerp culturele diversiteit en inzicht gegeven over onze conclusies en vervolgstappen.

Baraye Vrijheid

Actrice Nazanin Taheri (Dido & Aïsha) benaderde begin oktober Freek den Hartogh met de volgende vraag: "Ik wil iets doen voor de situatie in Iran. Shervin Hajipour heeft een protestlied opgenomen in het Farsi, zullen wij samen een Nederlandse/Iraanse versie maken?" Nazanin en Freek schreven de Nederlandse versie van dit internationaal gedragen protestlied in het Batavierhuis en namen een videoclip op van het nummer in de Kleine Zaal van Theater Zuidplein. Via de website en het Youtube-kanaal van RAAF is de videoclip gedeeld. Het lijkt misschien een kleine activiteit, maar het werd de activiteit van 2022 die het grootste publiek bereikte. Meer dan 3800 mensen bekeken de videoclip en op de Instagramkanalen van Nazanin, Freek en RAAF werd het nummer meer dan 40.000 keer bekeken. De Iraanse actrice Golshifte Farahani deelde Baraye Vrijheid op haar socials, net als de Iraanse activiste en journaliste Masih Alinejad. Ook werd het onder de aandacht gebracht door theaterrecensent Marijn Lems.

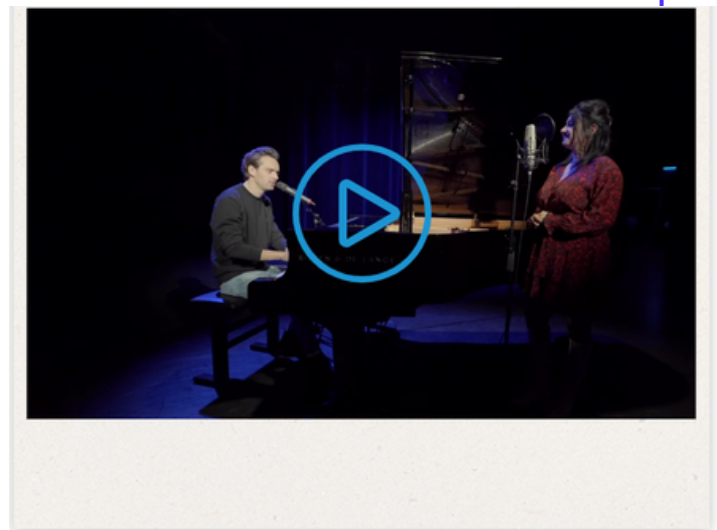
"Het lied 'Baraye' is een mooie en aangrijpende protestsong die de leerlingen wel even stil zal krijgen. Zelf kende ik het nog niet.

Hier valt zeker een goed klassengesprek over te voeren."

Reactie docent naar aanleiding van deze les:

De vele geschreven (online) dankbetuigingen van het publiek zijn voor ons van grote waarde. Op 13 maart 2023 wordt Baraye Vrijheid gezongen in het voorprogramma van Red Rabbit White Rabbit in Theater Zuidplein. Daarnaast pikte Kunstgebouw en Erfgoedhuis Zuid-Holland de videoclip op en hebben zij Baraye Vrijheid gebruikt voor de Digitale Scheurkalender Burgerschap, een online lesprogramma voor de onderbouw van het VMBO-onderwijs in het hoofdstuk 'Mensenrechten', waardoor vele jongeren er op school aandacht aan besteden. Iets waar we erg trots op zijn. Zo krijgt ons kunstwerk een plaats in de educatieve canon burgerschap.

Soms kan één nummer een heel verhaal vertellen, een groot publiek aanspreken en troost bieden in een actuele crisissituatie. Snel kunnen reageren op de actualiteit als kunstenaars en samenwerkingspartners in ons netwerk hebben die ons een podium bieden, hebben dit tot stand gebracht. Het nummer is pro bono geproduceerd door de makers en alle samenwerkingspartners. De opbrengsten van Baraye Vrijheid door Kunstgebouw en de opvoering in Theater Zuidplein gaan naar het goede doel.

Dit protestlied 'Baraye' komt uit Iran en is vertaald naar het Nederlands. In Iran zijn vrouwen verplicht een hoofddoek te dragen. Mahsa Amini werd in 2022 gearresteerd en mishandeld door de politie omdat ze haar hoofddoek niet op een juiste manier zou dragen. Ze overleed aan haar verwondingen. Veel mensen gingen toen de straat op om te protesteren tegen de regering. Wat vind je van het lied?

Tekstbewerking: Freek den Hartogh & Nazanin Taheri | Arrangement: Freek den Hartogh | D.O.P. Huub Laurens

In kalenderjaar 2022 heeft RAAF in totaal 4489 betalende bezoekers bereikt: de tour van Ali & Nino bereikte 3347 betalende bezoekers, Dido & Aïsha 904 betalende bezoekers, End Club 200 betalende bezoekers en bij de CD-presentatie van Tijn waren 38 luisteraars aanwezig.

Ali & Nino speelde 22 keer in 2022, waarvan 21 schoolvoorstellingen die werden bezocht door de groepen 6 t/m 8 van het primair onderwijs. Op 20 maart speelde Ali & Nino in de Bibliotheek in Utrecht voor vrij publiek. Dido & Aïsha behaalde 7 speelbeurten in 2022. De première vond plaats bij Theater Zuidplein in Rotterdam en er waren 5 schoolvoorstellingen en 1 voorstelling voor vrij publiek in Theater Peeriscope in Gorinchem. Dido & Aïsha speelde voor de groepen 7, 8 en de brugklas. Bij de CD-presentatie van Tijn in het Batavierhuis in Rotterdam waren vrienden, familie, samenwerkingspartners en andere geïnteresseerden te gast. De première van End Club was te zien in het Theater Zuidplein, voor vrij publiek (16+). Er zaten veel jongeren, jongvolwassenen en ouderen in de zaal waardoor RAAF een nieuw publiek heeft weten te bereiken. Leuk om te benoemen is dat door deze voorstelling RAAF meerdere werk- en stageverzoeken heeft ontvangen, zowel van huidige als oud studenten.

De samenstelling van ons publiek is divers qua culturele achtergrond, mede door de verschillende steden die wij aandoen. In samenspraak met ons impresariaat richten wij ons voornamelijk op theaters en scholen in wijken waar veel verschillende culturen samenleven. Ali & Nino speelde o.a. in Weert, Eindhoven, Rijswijk en Bunnik. Dido & Aïsha speelde in o.a. Rotterdam (Theater Zuidplein), Hengelo, Nijverdal, Emmen, Dronten en Den Haag (Theater Dakota).

Daarnaast is niet iedereen 'een geoefende kijker': er zitten leerlingen tussen die nog nooit in het theater zijn geweest, maar ook leerlingen die al veel hebben gezien. Hierdoor moeten de acteurs altijd inspelen op de primaire reacties die volgen uit de zaal. Daarom is er na afloop van de voorstelling altijd een nagesprek om vragen te beantwoorden en om gemaakte opmerkingen in een (ander) perspectief te plaatsen. Naast het houden van een nagesprek verzamelt RAAF ook reacties via ons online gastenboek.

RAAF heeft in 2022 hard gewerkt aan een nieuwe website. Op de website is niet alleen informatie te vinden over RAAF, de voorstellingen en een actuele speellijst maar hier zijn ook de luisterboeken te bestellen. RAAF werkt op dit moment aan nieuwe content, denkend aan tutorials (hoe maak je je eigen beat of lied?), video's van achter de schermen en interviews met het team van RAAF. RAAF wil meer bieden dan alleen een live voorstelling en zoekt via deze weg een manier om een meer duurzame impact hebben.

03 Impact

“We werken met RAAF aan een duurzame samenwerking de komende jaren. Naast het onderzoek om samen voorstellingen te maken met onze studenten verweven we ze graag schoolbreed in de praktijkervaring van RAAF zodat alle leerjaren met ze kennismaken. In het (pre)productieproces voor de productiestudenten, achter de schermen voor de techniekstudenten, de decorbouw voor vormgevingsstudenten en bijvoorbeeld een bezichtiging van een doorloop waar de eerstejaars acteurs naar kunnen kijken.

-- Reactie van Debbie van Dishoeck
(onderwijsleider MBO Theaterschool)

“Heel mooi, wat fijn om de tekst te kunnen begrijpen zo.”
“Kippenvel. We moeten moed houden, voor alle sterke mensen daar.”
“A thousand thanks for your support and sympathy.”
“You give the fighters in Iran the courage to go on.”
“Zan, zendegi, azadi” (vertaling: vrouwen, leven, vrijheid)

- Reacties op Baraye
(Youtube en social media, zoals Instagram):

“De samenwerking met RAAF heb ik als zeer fijn ervaren. Het is een club gepassioneerde mensen, zowel voor als achter de schermen. Ze maken mooie voorstellingen die je raken. Een fijn gezelschap om in huis te hebben bij Theater Zuidplein, op naar de volgende!”

- Reactie van Arend Vaarties (toneelmeester Theater Zuidplein) over de samenwerking:

04 Stakeholders

RAAF heeft verschillende samenwerkingspartners sinds de verhuizing naar Rotterdam in januari 2021. Het Batavierhuis in Rotterdam is onze vaste werkplek. RAAF repeteert en voert kantoor in het Batavierhuis. Freek is als Rotterdamse kunstenaar lid en zo heeft het team van RAAF de mogelijkheid er te werken.

Theater Zuidplein is een vaste samenwerkingspartner en dat is in onze samenwerking voor Dido & Aïsha wederom ontzettend goed bevallen voor beide partijen. Tijdens de lockdown van januari 2022 hebben we de handen ineen geslagen en samen een livestream gerealiseerd met de technische middelen, technische medewerkers en expertise van Theater Zuidplein. In crisistijd hebben we elkaar nog intenser opgezocht en onze samenwerking verstevigd. Zuidplein had de tijd en de manuren doordat de reguliere programmering werd geannuleerd en RAAF wilde de voorstelling doorgang laten vinden, ook tijdens de maatregelen als stream én voorstelling in één. Een artistieke en technische aanpassing met een gezamenlijk doel: het jonge publiek inzicht geven in wat er technisch mogelijk is en moet kunnen om in deze tijd je verhaal naar je publiek te brengen.

De samenwerking met VluchtelingenWerk wordt komende jaren uitgebreid. In de zomer van 2023 maakt RAAF net als het jaar ervoor samen met VluchtelingenWerk een interactief programma voor kinderen en jongeren in azc's in heel Nederland. En we zijn met VluchtelingenWerk in gesprek om een nieuwe muziektheaterproductie te gaan maken in de periode 2025-2028 waarbij we deze kinderen en jongeren juist in het theater ontvangen, in combinatie met workshops.

De samenwerking met de Rotterdamse MBO Theaterschool wordt de komende jaren geïntensiveerd. Naast het maken van voorstellingen met hun studenten, zullen we ook alumni betrekken bij onze projecten. En er komen mogelijkheden om stage bij RAAF te lopen voor studenten vormgeving, techniek en productie.

Sterktes

- Artistieke signatuur mythisch muziektheater
- Ontwikkeling van gezelschap tot broedplaats
- Uitbreiding kernteam met vaste productieleider
- Voorstellingen maken voor alle leeftijden door expertise
- Nieuwe huisstijl
- Ontwikkeling online aanbod
- Tonen van ondernemerschap en innovatiedrift
- Langdurige verbintenissen aangaan met partners

Zwaktes

- Uitdaging liquiditeit door achteraf betalen fondsen in combinatie met uitstel en verplaatsingen producties door corona
- Veelal inkomsten uit subsidies, niet uit kaartverkoop (minder speelbeurten door corona)

SWOT

- Investeren in coproducties / partners en delen marketing
- Nieuwe makers en jong talent aan ons koppelen
- Persoonlijk investeren in relaties met programmeurs
- Ontwikkelen van online content ivm digitalisering kinderen / jongeren
- Investeren in online aanbod luisterboeken en uitgevers

- Weinig speelbeurten door coronamaatregelen
- Veel concurrentie jeugdtheater door flievorming
- Impresariaat in zwaar weer door corona en personeelstekort

Kansen

Bedreigingen

De SWOT-analyse laat zien dat er in vergelijking met vorig jaar een aantal specifieke dingen zijn veranderd. Waar we in 2021 geen vaste productiemedewerker hadden, is er met het bestuur besloten om freelancer Laura Holleman aan te trekken als vaste productiemedewerker voor RAAF. Aangezien de verkoop van (lopende) producties nog altijd behoorlijk op slot zit, hebben we de keuze gemaakt om meer te investeren in zichtbaarheid in onze thuisstad Rotterdam en in onze zichtbaarheid online. Dit is nodig omdat we als kleine organisatie niet de (financiële) middelen en mensen hebben om onze eigen (landelijke) verkoop te doen en omdat we geen groeimogelijkheden zagen in de samenwerking met impresariaat Buro Bannink (zie punt 7). Die zichtbaarheid in de stad realiseren we door intensiever samen te werken (ook op marketinggebied) met de partners in de stad (Theater Zuidplein, de MBO Theaterschool, het Batavierhuis en het RPhO).

De samenwerking met de MBO Theaterschool is een goed voorbeeld van de broedplaats die we beogen te zijn. Dit was in 2020 nog een idee en is op dit moment een belangrijke doelstelling van RAAF. Deze doelstelling hebben we in deze woelige tijd gelukkig wel kunnen realiseren. Het is ook noodzakelijk om nu te investeren in studenten en samen met hen te investeren in vormen van theater die ook tijdens de coronapandemie mogelijk zijn (livestream). Het onderwijs gaat door, ook als de theaters sluiten. Wij brengen graag onze expertise over op studenten en bieden een werk- of stageplek in Rotterdam om door te stromen. Nog binnen dit vierjarenplan geven we theatermaker Amro Kasr de kans om als maker mee te groeien in de organisatie van uitvoerder (Ali & Nino, Apollo) naar maker (Daedalus & Icarus) zie punt 8.

RAAF sluit 2022 af met een positief resultaat van €32.423,00. De posten activiteitenlasten personeel (verdeeld in voorbereiding €20.574,00 en uitvoering €14.246,00) en activiteitenlasten materieel - productiekosten (€4.613,00) zijn lager uitgevallen, doordat de voorstelling Tijn minder heeft gespeeld dan verwacht. Daar staat tegenover dat de voorstellingskosten hoger zijn uitgevallen (€17.691,00). De voorstelling Dido & Aïsha werd bijvoorbeeld eind 2021/begin 2022 gemaakt. De artistieke keuze om tijdens de voorstelling ook een livestream te implementeren heeft voor veel extra kosten gezorgd. Voor de tournee moesten de juiste technische middelen worden gehuurd en moesten we ook op zoek naar techniekprofessionals met ervaring op het gebied van video.

Wat erg lastig is, is dat de meeste fondsen pas uitkeren na het afronden van de productie en het indienen van de verantwoordingen (Tijn en Dido & Aïsha). Deze verantwoordingen kunnen pas in 2023 worden ingediend, waardoor dit een groot effect heeft op de liquiditeit aangezien er veel kosten moeten worden voorgeschooten. Om niet in de problemen te komen hebben we contact gezocht met alle fondsen om dit probleem aan te kaarten en te vragen om een voorschot. Dat heeft wat verlichting gegeven. RAAF is tegelijkertijd bezig met het opbouwen van een grotere reserve om de liquiditeit te waarborgen.

Er is een kleine groei zichtbaar in de uitkoopsommen en recettes ten opzichte van 2021. Daarnaast is er meer subsidie vanuit het FPK binnen gekomen. Naast dit bedrag is er (zoals hierboven uitgelegd) weinig fondsengeld bijgeschreven.

RAAF betaalt alle freelancers conform CAO. In de jaren hiervoor werkten we vanuit standaard dagprijzen met een verschil in dagprijzen voor repetitie of voorstelling. Het werken met een vaste dagprijs is transparanter (de freelancer kan eigen honorarium terugvinden) en eerlijker vanwege de automatische doorgroei. De som die gehanteerd wordt is het maandsalaris / 20 dagen plus 50% ZZP-toeslag. Echter is het zeer uitdagend om naast de freelancers ook de directie van RAAF fair pay te betalen. Het jaarbedrag (€10.000,00) dat de directie ontvangt is niet in balans met de uren die daadwerkelijk worden gemaakt en strookt niet met de voorgeschreven bedragen voor artistieke en zakelijke leiding in de CAO. Hierdoor is onderzocht of het mogelijk is minder uren te maken (en dus minder uitbetaald te krijgen) maar dit is niet mogelijk. Er ligt namelijk te veel werk, mede door de veranderingen door de coronamaatregelen. Omdat RAAF wel de overuren tegemoet wil komen, zijn er bedragen voor een aantal freelancers gereserveerd (te zien op de balans). Deze bedragen zijn nog niet uitgekeerd omdat dit bestaat uit nog te ontvangen projectsubsidies.

Afsluitend: wij voldoen aan de Wet Normering Topinkomens (WNT) als structureel gesubsidieerde instelling.

In 2022 zijn ook door de coronamaatregelen onze gerealiseerde speelbeurten flink beïnvloed. Een groot probleem is dat de verkoop van nieuwe producties stagneert. Een conclusie die RAAF in samenspraak met het bestuur heeft getrokken is om de samenwerking met Buro Bannink te stoppen. Helaas zijn we tot de conclusie gekomen dat de ambitie om te groeien en de realisatiemogelijkheden in deze lastige tijd met Buro Bannink niet met elkaar corresponderen. Om een voorbeeld te noemen: onze uitkoopsommen worden hoger, aangezien we op basis van fair pay onze medewerkers betalen. En onze producties hebben een noodzakelijke artistieke professionaliseringsslag gemaakt. Ook op het gebied van vormgeving zoeken we naar een grotere zeggingskracht in de ontwerpen, waardoor de kosten toenemen. Dit was ook een verlangen en kritiekpunt over ons voorgaande werk, voordat we meerjarensubsidie ontvingen van het FPK. Theaters en het netwerk van Buro Bannink blijken niet voldoende bereid deze uitkoopsommen te betalen. Aangezien we onze producties allemaal realiseren met partners, zo ook de toekomstige productie Apollo met het Rotterdams Philharmonisch Orkest, hebben we geconcludeerd met Karin Bannink dat de belangen te veel uiteenlopen. Buro Bannink zou graag ons oude werk (Ali & Nino) blijven verkopen, maar vindt helaas te weinig afzetmarkt voor ons nieuwe werk.

Voor de komende jaren hebben we meer speelzekerheid door de samenwerkingen met de Doelen en het RPhO. Daarnaast verleggen we de focus in deze onzekere jaren meer naar onze stad Rotterdam. Tegelijkertijd vinden we het als organisatie ontzettend belangrijk een inclusieve organisatie te zijn en kiezen we voor het professionaliseren van de afzetmarkt van onze luisterboeken. Zo is ons werk en onze expertise hoorbaar en toegankelijk voor iedereen. Deze tijd vraagt om flexibele oplossingen en andere vormen van muziektheater zoals een luisterboek. Wij merken dat deze innovatie ook zijn vruchten afwerpt en energie geeft. RAAF wordt steeds zichtbaarder in Rotterdam en durft beslissingen te nemen die weer mogelijkheden bieden. Bewezen producties kunnen op tournee en de nieuwe producties maken we op maat (met verschillende partners) en we bepalen dan of er een landelijke markt voor is.

De startpositie en de doelstelling van RAAF is een diverse en inclusieve groep op de vloer en achter de schermen. In de voorstelling Dido & Aïsha (10+) is dit in de cast ook zichtbaar geworden door samen te werken met actrice Nazanin Taheri. Vertegenwoordiging van diverse culturen op de vloer versterkt de verbinding en identificatie met ons diverse publiek in Rotterdam en daarbuiten. Binnen de kleine organisatie die RAAF vormt, speelt de verbinding met cultureel diverse makers ook een grote rol. In Tijn (6+) is een samenwerking met een actrice niet verlopen zoals was beoogd. De actrice trok zich terug uit de productie, omdat ze zich niet kon vinden in de manier waarop makers Freek den Hartogh en Rosa Peters met het onderwerp racisme en uitsluiting zijn omgegaan. Ze heeft helder gemaakt dat ze geen vertrouwen heeft dat witte makers dit onderwerp kunnen behandelen. In een apart gestuurde brief is deze kwestie aan de verschillende fondsen gemeld. Belangrijk om te vermelden is dat de precare kwestie intern is besproken, daarna met ons bestuur en we advies hebben gekregen van Katja Hieminga en cultuurcoach Carolien van der Schoot. Het contact met de actrice is daarna hervat in briefvorm en afgesloten. De conclusie is dat de productie niet zonder extra stap op dit onderwerp doorgang kon vinden. Ook is er een gesprek geweest met Ron Visser en Ferida Yildiz van het FPK. Een conclusie uit het gesprek is dat we de komende jaren als artistieke en zakelijke leiding met elkaar in gesprek blijven over de verhalen die we willen vertellen en met wie. Het onderwerp 'wie mag wat vertellen' is een precare discussie, die ontzettend leeft bij de jonge generatie theatermakers. Deze discussie kan alleen gevoerd worden in samenspraak met elkaar (makers en uitvoerders) en deze moet altijd gevoerd worden voor de start en realisatie van een nieuwe productie of activiteit.

Een voorbeeld waarin het wel verliep zoals we beoogen was End Club waarin we werkten met een superdiverse cast (cultureel en gender divers). Het verschil zat hem in een andere samenstelling (meer diverse culturen op het podium) en geen focus op het onderwerp zelf maar op een overkoepelend thema: afscheid nemen en transformatie. In het contact met twee non-binaire spelers heeft Freek als regisseur de keuze gemaakt om in het maakproces de grens tussen persoonlijk en privé samen met de spelers goed te bewaken. Dit is geslaagd omdat Freek de spelers de ruimte gaf naar het onderwerp 'gender' toe te bewegen en de mogelijkheid bood er van af te bewegen, aangezien er een ander hoofdonderwerp was. Freek heeft als maker in dit project het vertrouwen herwonnen. In het geval met de actrice in Tijn was het onderwerp racisme en uitsluiting een sub-onderwerp in de voorstelling over protest en verzet en daarmee onvermijdelijk om te behandelen.

Onze doelstellingen voor de toekomst zijn aangescherpt door de situatie die we hebben ervaren in Tijn. Ook voor de artistieke kern speelt het verlangen dat we ons met meer cultureel diverse makers kunnen verbinden volgend jaar. Met onze vaste gastacteur en schrijver Amro Kasr worden die gesprekken op dit moment gevoerd. Amro is opgeleid als toneelschrijver (HKU) en heeft zich ontwikkeld tot theatermaker en acteur bij o.a. Lab-Z (Theater Zuidplein) en RAAF. Wij hebben groot vertrouwen in hem en zijn benieuwd naar zijn makerschap. Het aanschuiven als medemaker wordt een volgende stap in zijn ontwikkeling. De keuze voor Amro is zowel een artistieke keuze om een meer diverse vertegenwoordiging in onze makerskern te hebben, als een keuze om de meest diverse en inclusieve verhalen met elkaar op de vloer te kunnen brengen voor ons diverse publiek. Op deze manier voeren we altijd met elkaar het gesprek over diversiteit en inclusie en bepalen we gezamenlijk onze doelen voor de groep.

Een inclusieve groep zijn we meer en meer omdat we werken met een groter en diverser team van studenten tot professionals en ook omdat we bijvoorbeeld bewust luisterboeken produceren, waardoor mensen met een visuele beperking ook de mogelijkheid hebben om van onze producties te genieten. We maken verhalen voor de mensen van nu en zoeken naar manieren om zoveel mogelijk groepen te bereiken.

Cultural Government

RAAF bestaat uit een kleine vaste artistieke en zakelijke kern als organisatie. Milou Adjanga is zakelijk leider, Rosa Peters en Freek den Hartogh vormen de artistieke leiding. Vanwege zwangerschapsverlof van Milou Adjanga en het verlangen om een vaste productiemedewerker aan te nemen is in juni 2022 besloten Laura Holleman tot de organisatie te laten toetreden als hoofd productie. RAAF ziet voor Laura ook mogelijkheden om door te groeien naar bijvoorbeeld een functie als zakelijk leider.

Het bestuur bestaat uit drie professionals uit het culturele veld. Secretaris Eline van der Stoep is werkzaam als programmeur en marketeer jeugd- en jongerentheater bij Theater Zuidplein in Rotterdam. Ingrid Duindam (voorzitter) heeft haar eigen bedrijf Theater in Context en werkte jarenlang onder meer als projectcoördinator bij de Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam (SKVR) en als consultant bij Kenniscentrum Cultuureducatie Rotterdam (KCR). Penningmeester Janwillem Slort is directeur en artistiek leider bij Poldertheater in Amsterdam.

De startpositie was een samenwerking tussen het bestuur en de directie van RAAF, waarbij iedereen de ander inmiddels had leren kennen in deze rol binnen RAAF. Het overlijden van onze zakelijke mentor Chris de Jong halverwege 2022 zorgde niet alleen voor een verbondenheid in gemis maar ook voor een alertheid bij een ieder om indien nodig externe zakelijke hulp in te schakelen. Zo is er bij de onderhandelingen over de aanstaande samenwerking met het Rotterdams Philharmonisch Orkest specifiek zakelijk advies ingeschakeld via het netwerk van onze bestuursleden.

Tijdens de bestuursvergaderingen vragen wij ieders expertise en ervaring bij onderwerpen waar RAAF mee te maken heeft. Zo hebben we intensief besproken hoe we ons op korte en lange termijn konden opstellen t.o.v. het impresariaat tijdens een moeilijke periode, voornamelijk door corona en achterblijvende verkoopcijfers. Ook waren onze bestuursleden zeer betrokken bij de ontwikkelingen rondom de productie Tijn, toen een van de acteurs zich terugtrok.

De bestuursleden bevragen de directie ook welke publieksgroepen we (meer willen) bereiken en hoe RAAF zich hierin kan ontwikkelen. Mede door met elkaar te blijven onderzoeken waar RAAF voor staat en hoe we onze doelstellingen beter kunnen bereiken, maken de bestuursvergaderingen een duurzame groei van het gezelschap mogelijk. Naast de vergaderingen vragen wij wanneer zich dit aandient elk bestuurslid afzonderlijk naar zijn/haar eigen expertise, om ons te begeleiden of om een kritische blik op onze plannen te werpen. Het bestuur ontvangt alleen een reiskostenvergoeding.

De ambitie was om de codes meer onder de loep te nemen met elkaar in 2022. De nadruk is (o.a. door de ontwikkelingen rondom Tijn) komen te liggen bij Diversiteit & Inclusie. Ook hebben we met elkaar veel aandacht besteed aan de code Fair Practice, omdat wij continu zoeken naar een eerlijke manier om zowel onze freelancers als de kernmedewerkers te belonen binnen de financiële mogelijkheden die we hebben. Komend jaar stellen wij onszelf dan ook ten doel om alle drie de codes onder ieders aandacht te brengen, zowel tijdens de bestuursvergaderingen als in de dagelijkse praktijk. Een doelstelling is om de inhoudelijke ontwikkelingen van RAAF helder in kaart te brengen en te verankeren in het schrijven van de volgende meerjarige subsidieaanvraag voor het Fonds Podiumkunsten.

Het team van RAAF blijft zichzelf ook bevragen en voelt sterk de noodzaak zich te vernieuwen en scherp te blijven. Welke stappen willen we zetten? Wie willen we aan ons verbinden? Wie kunnen we een doorgroeiplek bieden? RAAF heeft al met veel succes een plek geboden aan Marit Sanders, een oud-student van de MBO Theaterschool. Maar ook onze vaste acteur Amro die meer behoefte heeft aan verdieping van zijn makers kwaliteiten. Daarnaast gaat RAAF een nieuwe voorstelling maken en heeft al een aantal oud-studenten op het oog.

Fair Practice

Zoals in de financiële resultaten bij punt 6 gemeld, werkt RAAF met honoraria voor haar medewerkers conform de huidige CAO toneel en dans. Met dezelfde regel voor dagprijzen voor alle ZZP'ers. Helaas is door verschillende oorzaken dit niet mogelijk geweest voor de artistieke en zakelijke kern in 2022. Ten eerste door de meerkosten die RAAF had door verplaatsingen en verschuivingen van de producties Tijn en Dido & Aïsha. Ten tweede doordat vele fondsen (Lira Fonds, Volkskracht, AFK) pas achteraf hun gehonoreerde subsidiebedragen uitkeren.

De kern van RAAF bestaat, zoals al eerder benoemd, uit twee artistiek leiders, een zakelijk leider en een hoofd productie. RAAF maakt muziektheater en heeft daarom gekozen voor een artistiek leider met expertise op het gebied van muziek en een artistiek leider met expertise op het gebied van theater en regie. Deze combinatie, gevoed door een sterke intrinsieke motivatie, maakt dat RAAF voorstellingen kan maken waarin zowel de muziek als de theatrale vertalingen elkaar versterken en overstijgen.

Op zakelijk vlak is deze keuze veel ingewikkelder. Het fair pay betalen van twee artistiek leiders, een zakelijk leider en een hoofd productie is een puzzel. RAAF betaalde de artistiek leiders en zakelijk leider ieder jaar een standaard bedrag € 10.000,00 exclusief btw voor 1 dag in de week werk. Een dag in de week leek niet voldoende te zijn. Een jaar lang heeft de artistieke en zakelijke leiding van RAAF de werkuren bijgehouden waaruit bleek dat veel overuren worden gemaakt. RAAF gaat uit van 416 uur per jaar (52 werkweken x 8 uur per dag). Milou Adjanga heeft in 2022 bijvoorbeeld 440 uur gewerkt.

Gekeken naar de CAO 2022 moet per persoon een honorarium van € 16.126,76 beschikbaar worden gesteld. Een groot verschil met het huidige honorarium (€ 6126,76). Dat betekent op jaarbasis dat we aan de artistieke en zakelijke kern conform CAO een honorarium van € 48.380,28 zouden moeten bieden. Onze hoofd productie ontvangt op jaarbasis € 14.854,32. Bij elkaar opgeteld is dit € 63.234,60, wat maakt dat er nog € 12.065,40 overblijft van de jaarlijkse subsidie voor een productie.

Samen met het bestuur heeft RAAF ervoor gekozen om een hoofd productie aan te nemen om zo de overuren van de directie te kunnen compenseren en om te zorgen dat de directie zich beter kan richten op de artistieke en zakelijke taken. Dit heeft uiteraard gevolgen voor de begroting. Tegelijkertijd klopt het niet meer dat de directie niet conform CAO wordt betaald. Dit is een lastige spagaat. De keuze om in 2022 bij het honorarium van € 10.000,00 te blijven ontstond uit de gedachte om eerst solidair met onze freelancers te zijn, vooral in deze tijd waarin de nasleep van corona nog merkbaar is. Dat heeft als resultaat dat de artistieke en zakelijke kern een pas op de plaats heeft moeten maken. Deze uren zijn bijgehouden en RAAF verwacht bij het afronden van twee producties circa € 39.000,00 aan subsidietoekenningen te ontvangen. Daarmee kunnen de overuren worden gecompenseerd.

Voor 2023 is in samenspraak met het bestuur besloten dat de honoraria van de artistieke en zakelijke kern wordt verhoogd naar € 15.000,00 exclusief btw (per persoon, 1 dag in de week). Conform CAO moet dit echter € 17.043,00 zijn.

RAAF probeert hier zo transparant mogelijk in te zijn en heeft, zoals eerder geschreven, contact gezocht met de fondsen. Regelmatig krijgen we een reactie op de begroting dat de honoraria aan de hoge kant zijn terwijl de begroting zich volledig baseert op de standaarden in de CAO. En niet onbelangrijk: RAAF wil zich solidair tonen met de gehele culturele sector en zorgen dat er niet met verschillende maten wordt gemeten.

RAAF heeft het verlangen om een doorgroeiplek te zijn voor nieuw (opkomend) talent. We vinden het belangrijk om te investeren in een duurzame relatie omdat de jonge makers niet altijd een plek vinden om hun creativiteit te kunnen tonen. RAAF heeft zin om te worden verrast en inspiratie op te doen!

Door de samenwerking met Theater Zuidplein en de MBO Theaterschool ontmoette RAAF nieuwe talenten en heeft RAAF al verschillende studenten ingezet bij voorstellingen. Het streven is om hierin meer stappen te ondernemen. We willen onderzoeken of het mogelijk is jong talent niet alleen op losse producties in te zetten, maar juist een lijn te ontwikkelen zodat het echt een duurzame relatie wordt. Dit geeft de jongeren de kans om te groeien, te vallen en weer te leren. In 2022 is het lastig geweest om een lijn uit te stippelen, omdat we eerst nog veel hebben geïnvesteerd in het onderzoeken met de partners hoe de samenwerking eruit kan zien. RAAF gaat in 2023 deze koers met onze partners met goede moed doorontwikkelen.

Milou Adjanga, Laura Holleman, Rosa Peters en Freek den Hartogh

Ingrid Duindam - voorzitter

Ingrid Duindam
.....

Eline van der Stoep- secretaris

Eline van der Stoep
.....

Janwillem Slort - penningmeester

[Signature]
.....

BALANS RAAF MUZIEKTHEATER

	2022	2021
ACTIVA		
Vlottende activa		
Overlopende activa	€ 63	
te vorderen BTW	€ 9.495	€ 5.353
te vorderen subsidies		
Prins Bernhard Cultuur Fonds	€ -	€ 7.500
Amsterdams Fonds voor de Kunst	€ 1.270	€ 1.270
BNG	€ -	€ 3.750
Lirafonds	€ 6.000	€ 6.000
	€ 7.270	€ 18.520
Stichting Bevordering Volkskracht	€ 25.000	€ 25.000
Amsterdams Fonds voor de Kunst	€ 8.500	€ 7.750
Lirafonds	€ -	€ 6.000
	€ 33.500	€ 38.750
Stichting Bevordering van Volkskracht	€ 20.000	€ 20.000
Prins Bernhard Cultuurfonds - Zuid Holland	€ 5.000	€ 10.000
Stichting Elise Mathilde Fonds	€ -	€ 3.000
Stichting Janivo	€ -	€ 4.000
	€ 25.000	€ 37.000
Liquide middelen	€ 1.788	€ 8.859
TOTAAL	€ 77.116	€ 108.482

PASSIVA

Eigen vermogen	€ 3.124	€ 6.920
resultaat boekjaar	€ 32.423	€ (3.796)
	€ 35.547	€ 3.124
Langlopende schuld		
Voorschot FPK	€ 18.825	€ 18.825
Kortlopende schulden		
nog te betalen		
Rosa	€ -	€ 2.796
Freek	€ -	€ 376
M. Adjanga	€ 4.135	
F. den Hartogh	€ 1.244	
E. Zeldenrust	€ 1.000	
Marketeer luisterboek	€ 4.000	
Marketingbudget luisterboek	€ 3.000	
Verkoopmedewerker voorstellingen	€ 1.163	
Educator	€ 1.500	
Overig	€ 6.702	€ 83.361
	€ 22.744	€ 86.533
TOTAAL	€ 77.116	€ 108.482

EXPLOITATIEREKENING 2022

	2022	begroting	2021
BATEN			
Uitkoop/recettes	€ 47.685	€ 50.000	€ 31.594
Overige inkomsten	€ 31	€ 500	€ 124
Donaties	€ 2.650	€ 5.000	€ 2.635
Subsidie FPK	€ 85.268	€ 75.000	€ 76.881
coronabijdrage	€ -	pm	€ 13.100
Overige fondsen	€ 6.750	€ 25.000	€ 75.750
Overige publieke middelen (rotterdam)	€ -	€ 10.000	€ 10.000
TOTAAL	€ 142.384	€ 165.500	€ 210.084

LASTEN

Beheerslasten Personeel	€ 32.727	€ 15.000	€ 30.000
Beheerslasten Materieel	€ 14.071	€ 10.000	€ 2.008
Activiteitenlasten Personeel			
Voorbereiding	€ 20.574	€ 100.000	€ 169.825
Uitvoering	€ 14.246		
Activiteitenlasten materieel			
Productiekosten	€ 4.613	€ 30.000	€ 12.047
Voorstellingskosten	€ 17.691	€ 3.000	
Marketing	€ 6.039	€ 7.500	€ -
Educatie	€ -		
TOTAAL	€ 109.961	€ 165.500	€ 213.880
RESULTAAT	€ 32.423	€ -	€ (3.796)

Geaggregeerd overzicht prestatieverantwoording afgesloten jaar

RAAF muziektheater 2022			
	HUDIG BOEKJAAR 2022	BEGROTING	VORIG BOEKJAAR
Producties			
Nieuwe producties	1	1	0
Reprise producties	0	2	0
Nieuwe Co-producties	2	2	2
Reprise Co-producties	0		0
Totaal aantal producties	3	5	2

	HUDIG BOEKJAAR 2022	BEGROTING	VORIG BOEKJAAR
Bezoeken per categorie			
Nieuwe producties	0		0
Reprise producties	0		0
Nieuwe Co-producties	0		0
Reprise Co-producties	0		0
Totaal aantal bezoeken	0	8000	0

	HUDIG BOEKJAAR 2022	BEGROTING	VORIG BOEKJAAR
Regionale spreiding van voorstellingen/concerten			
Noord	4	1	
Oost	3	2	1
Midden	11	5	3
West	7	25	1
Zuid	3	2	
Amsterdam		5	
Rotterdam	3	10	2
Den Haag	3	5	2
Utrecht	1	5	
Buitenland			
Uitvoering alleen online			7
Totaal aantal uitvoeringen	35	60	16
Waarvan in standplaats	3	10	2
Waarvan schoolvoorstellingen	31	40	14

	HUDIG BOEKJAAR 2022	BEGROTING	VORIG BOEKJAAR
Regionale spreiding van bezoekers			
Noord	0		
Oost	0		0
Midden	0		0
West	0		0
Zuid	0		
Amsterdam			
Rotterdam	0		0
Den Haag	0		0
Utrecht	0		
Buitenland		2	
Uitvoering alleen online			0
Totaal aantal bezoekers	0	8000	0
Waarvan in standplaats	0		0
Waarvan schoolvoorstellingen	0	6000	0

Geaggregeerd overzicht prestatieverantwoording afgesloten jaar

RAAF muziektheater

2022

	HUDIG BOEKJAAR 2022	BEGROTING	VORIG BOEKJAAR
Aanvullende gegevens bezoekers			
Reguliere voorstellingen	0	2150	0
Schoolvoorstellingen	0	6000	0
Totaal	0	8000	0
Waarvan betalend (regulier)	169	2000	95
Waarvan niet betalend (regulier)	-169	150	-95

	HUDIG BOEKJAAR 2022	BEGROTING	VORIG BOEKJAAR
Overige gegevens activiteiten			
Educatieve activiteiten	0	40	0
Inleidingen	0	5	0
Anders/Overige (toe te lichten in verslag)	1		1
Totaal	1		1

Dit jaar is afgesloten op 4-4-2023

uitvoeringen (1)											
Productie	Datum uitvoering	Aanvang uitvoering	Aantal betal	Soort activiteit	Verkoopafpraak	Landkeuze	Plaats	Podium	Zaal	Standaard capaciteit	Naam van de speellocatie
Dido & Alisha	4-feb-22	12:30	70	schoolvoorstelling/concert po		Nederland	Rotterdam (ZH)	Theater Zuidplein	Theater Zuidplein - Kleine zaal (168)	168	
Ali & Nino	14-feb-22	10:30	227	schoolvoorstelling/concert po	uitkoop	Nederland	Weert (LI)	Munththeater	Munththeater - Munttheater (450)	450	
Ali & Nino	14-feb-22	13:30	198	schoolvoorstelling/concert po	uitkoop	Nederland	Weert (LI)	Munththeater	Munththeater - Munttheater (450)	450	
Ali & Nino	15-feb-22	10:30	221	schoolvoorstelling/concert po	uitkoop	Nederland	Weert (LI)	Munththeater	Munththeater - Munttheater (450)	450	
Ali & Nino	15-feb-22	13:30	27	schoolvoorstelling/concert po	uitkoop	Nederland	Weert (LI)	Munththeater	Munththeater - Munttheater (450)	450	
Ali & Nino	28-feb-22	15:00	0	schoolvoorstelling/concert po	uitkoop	Nederland	Hoogezaand (GR)	Theater het Kielzog	Theater het Kielzog - Zaal1 (430)	430	
Ali & Nino	28-feb-22	13:00	0	schoolvoorstelling/concert po	uitkoop	Nederland	Hoogezaand (GR)	Theater het Kielzog	Theater het Kielzog - Zaal1 (430)	430	
Ali & Nino	1-mrt-22	11:00	0	schoolvoorstelling/concert po		Nederland	Hoogezaand (GR)	Theater het Kielzog	Theater het Kielzog - Zaal1 (430)	430	
Ali & Nino	2-mrt-22	15:00	0	reguliere uitvoering		Nederland	Rotterdam (ZH)				De Schotse Kerk
Ali & Nino	7-mrt-22	11:00	170	schoolvoorstelling/concert po	uitkoop	Nederland	Eindhoven (NB)	Muziekgebouw Frits Philips	Muziekgebouw Frits Philips - Kleine zaal (400)	400	
Ali & Nino	7-mrt-22	13:15	170	schoolvoorstelling/concert po	uitkoop	Nederland	Eindhoven (NB)	Muziekgebouw Frits Philips	Muziekgebouw Frits Philips - Kleine zaal (400)	400	
Ali & Nino	8-mrt-22	10:45	172	schoolvoorstelling/concert po	uitkoop	Nederland	Woerden (JT)	Het Klooster	Het Klooster - Theaterzaal (184)	184	
Ali & Nino	8-mrt-22	12:45	178	schoolvoorstelling/concert po	uitkoop	Nederland	Woerden (JT)	Het Klooster	Het Klooster - Theaterzaal (184)	184	
Ali & Nino	8-mrt-22	14:00	0	schoolvoorstelling/concert po		Nederland	Eindhoven (NB)	Muziekgebouw Frits Philips	Muziekgebouw Frits Philips - Kleine zaal (400)	400	
Ali & Nino	11-mrt-22	11:30	0	schoolvoorstelling/concert vo		Nederland	Zwolle (OV)				De Twijn
Ali & Nino	11-mrt-22	13:30	0	schoolvoorstelling/concert po		Nederland	Zwolle (OV)				De Twijn
Ali & Nino	14-mrt-22	10:45	164	schoolvoorstelling/concert po	uitkoop	Nederland	Woerden (JT)	Het Klooster	Het Klooster - Theaterzaal (184)	184	
Ali & Nino	14-mrt-22	10:45	172	schoolvoorstelling/concert po	uitkoop	Nederland	Woerden (JT)	Het Klooster	Het Klooster - Theaterzaal (184)	184	
Ali & Nino	15-mrt-22	10:30	0	schoolvoorstelling/concert po		Nederland	Utrecht (JT)				Basisschool de Ridderhof
Ali & Nino	15-mrt-22	13:30	0	schoolvoorstelling/concert po		Nederland	Utrecht (JT)				Basisschool de Ridderhof
Ali & Nino	20-mrt-22	15:00	32	reguliere uitvoering	uitkoop	Nederland	Woerden (JT)	Het Klooster	Het Klooster - Theaterzaal (184)	184	
Ali & Nino	21-mrt-22	10:45	95	schoolvoorstelling/concert po	uitkoop	Nederland	Woerden (JT)	Het Klooster	Het Klooster - Theaterzaal (184)	184	
Ali & Nino	21-mrt-22	13:00	78	schoolvoorstelling/concert po	uitkoop	Nederland	Woerden (JT)	Het Klooster	Het Klooster - Theaterzaal (184)	184	
Ali & Nino	22-mrt-22	10:30	164	schoolvoorstelling/concert po		Nederland	Voorschoten (ZH)				Dorpskerk Voorschoten
Ali & Nino	22-mrt-22	13:30	164	schoolvoorstelling/concert po		Nederland	Voorschoten (ZH)				Dorpskerk Voorschoten
Ali & Nino	24-mrt-22	09:15	164	schoolvoorstelling/concert po		Nederland	Voorschoten (ZH)				Dorpskerk Voorschoten
Ali & Nino	24-mrt-22	10:30	164	schoolvoorstelling/concert po		Nederland	Voorschoten (ZH)				Dorpskerk Voorschoten
Ali & Nino	24-mrt-22	13:30	164	schoolvoorstelling/concert po		Nederland	Voorschoten (ZH)				Dorpskerk Voorschoten
Ali & Nino	28-mrt-22	13:15	213	schoolvoorstelling/concert po		Nederland	Abcoude (JT)	Theater Piet Mondriaan	Theater Piet Mondriaan - Theater Piet Mondriaan (200)	200	
Ali & Nino	28-mrt-22	11:30	193	schoolvoorstelling/concert po		Nederland	Abcoude (JT)	Theater Piet Mondriaan	Theater Piet Mondriaan - Theater Piet Mondriaan (200)	200	
Ali & Nino	29-mrt-22	11:30	0	schoolvoorstelling/concert po		Nederland	's-Gravenhage (ZH)				Stichting het Cultuurpalet
Ali & Nino	29-mrt-22	13:30	0	schoolvoorstelling/concert po		Nederland	's-Gravenhage (ZH)				Stichting het Cultuurpalet
Ali & Nino	1-apr-22	10:30	100	schoolvoorstelling/concert po		Nederland	Rijswijk (ZH)				Zalencentrum Het Bruisend Hart
Ali & Nino	1-apr-22	13:30	117	schoolvoorstelling/concert po		Nederland	Rijswijk (ZH)				Zalencentrum Het Bruisend Hart
Dido & Alisha	2-sep-22	19:30	137	reguliere uitvoering	partage	Nederland	Rotterdam (ZH)	Theater Zuidplein	Theater Zuidplein - Kleine zaal (168)	168	
Dido & Alisha	26-sep-22	12:45	234	schoolvoorstelling/concert po		Nederland	Dronten (FL)	De Meerpaal	De Meerpaal - Grote zaal (681)	681	
Dido & Alisha	27-sep-22	11:30	0	schoolvoorstelling/concert po		Nederland	Dronten (FL)	De Meerpaal	De Meerpaal - Grote zaal (681)	681	
Dido & Alisha	27-sep-22	13:30	0	schoolvoorstelling/concert po		Nederland	Dronten (FL)	De Meerpaal	De Meerpaal - Grote zaal (681)	681	
Dido & Alisha	4-okt-22	13:30	0	schoolvoorstelling/concert po		Nederland	's-Gravenhage (ZH)	Theater De Nieuwe Regentes	Theater De Nieuwe Regentes - Grote Zaal (380)	380	
Dido & Alisha	11-okt-22	10:30	134	schoolvoorstelling/concert po		Nederland	's-Gravenhage (ZH)	Theater Dakota	Theater Dakota - zaal 1 (184)	184	
Dido & Alisha	11-okt-22	13:30	120	schoolvoorstelling/concert po		Nederland	's-Gravenhage (ZH)	Theater Dakota	Theater Dakota - zaal 1 (184)	184	
Dido & Alisha	31-okt-22	13:00	159	schoolvoorstelling/concert po		Nederland	Emmen (DR)	Atlas Theater	Atlas Theater - Dagblad van het Noorden Zaal (300)	300	
Dido & Alisha	14-nov-22	14:00	120	schoolvoorstelling/concert po		Nederland	Nijverdal (OV)	ZINN Theater	ZINN Theater - Zaal 1 (280)	280	
Dido & Alisha	27-nov-22	13:30	0	reguliere uitvoering		Nederland	Bemmel (GLD)				Theaterkerk Bemmel
Tijl	20-dec-22	19:00		overig	n.v.t.	Nederland	Rotterdam (ZH)				Batavierhuis